

Presenting a conceptual model for publishing video articles in scientific journals in Iran

Mahnaz Rizan¹ | Mehdi Alipour Hafezi^{2*} | Seyed Ali Akbar Famil Rouhany³

1. PhD Candidate of Knowledge and Information Science; Hamadan Branch Islamic Azad University; Hamadan, Iran. E-mail: mahnaz.rizan@gmail.com
2. Corresponding Author, PhD in Knowledge and Information Science; Assistant Professor; Allameh Tabataba'i University; Tehran, Iran. E-mail: meh.hafezi@gmail.com
3. PhD in Knowledge and Information Science; Assistant Professor; Hamadan Branch Islamic Azad University; Hamadan, Iran. E-mail: sfamilrouhany@gmail.com

Article Info

Article type:
Research Article

Article history:

Received: November 1, 2020
Revised: January 4, 2021
Accepted: January 19, 2021

Keywords:

Video articles,
Scientific journals,
Electronic journals,
Conceptual model.

ABSTRACT

Purpose: The research aimed to proposing a conceptual model for Publishing Video Articles in Scientific Journals in Iran. Its purpose is to access the technical and legal infrastructure to implement it

Methodology: The objective of the present study is to offer a conceptual model for utilizing video in publishing research founding in in Scientific Journals in Iran. The present study is an exploratory one in nature, has an applied methodology in terms of objective, is non-experimental in terms of data collection and has a quantitative approach, and its methodology is a combination of surveys and Delphi technique. A simple random sampling method was used, in order to analyze the data SPSS25, software was utilized, also, to present the model SEM and PLS-SEM modeling were used, and validating the final model was done by examining the indices of discriminant validity, reliability, and the validity of the convergence of reflective structures and examination of model fit criteria.

Findings: According to the research findings, the t - value obtained for the effect of the final model variables show that the relationship between dependent variables and independent variables is positive and significant. The implications of the release of video paper have the highest impact on the publication of video articles on Iranian scientific - scholarly journals. Based on the model obtained based on the Delphi panel view, it is responsible for the release of video articles providing hardware, software, network imaging, and communication and legal requirements. According to the value obtained for the redundancy coefficient index with R2 0.171 value for the diffusion variable of video articles in academic journals, it can be concluded that the model's ability to predict the diffusion of video articles is too moderat and strong values for the GOF demonstrates the overall moderate fit of the model.

Conclusion: The main components of the proposed research model are the requirements for publishing video articles, the stages and phases of publishing video articles, the barriers to publishing video articles, and the achievements of publishing video articles.

Originality: This is the first research in the field of video articles that seeks to model the publication of scientific-research video articles.

Cite this article: Rizan, Mahnaz, Alipour-Hafezi, Mehdi, & Famil-Rouhany, AliAkbar. (2022). Presenting a conceptual model for publishing video articles in scientific journals in Iran. *Academic Librarianship and Information Research*, 55 (1), 31-54. DOI10.22059/JLIB.2022.337318.1586

© The Author(s).

Publisher: University of Tehran

DOI: 10.22059/JLIB.2022.337318.1586

Academic Librarianship and Information Research, Vol, 55, No. 1, 2022, pp. 31-54.

ارائه الگوی مفهومی انتشار مقالات ویدئویی در نشریات علمی-پژوهشی ایران

مهناز ریزان | مهدی علیپور حافظی* | سیدعلی اکبر فامیل روحانی^۲

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۸/۱۲ تاریخ ویرایش: ۱۳۹۹/۱۰/۱۵ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱۰/۳۰

چکیده

هدف: ارائه الگوی مفهومی انتشار مقالات ویدئویی در نشریات علمی-پژوهشی ایران و دستیابی به زیرساخت‌های فنی و قانونی برای پیاده‌سازی آن است.

روش‌شناسی: این پژوهش از نظر هدف کاربردی است. از نظر نحوه گردآوری داده‌ها غیرآزمایشی و با رویکرد کمی است که به روش فن دلفی انجام شده است. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه محقق ساخته است. به همین منظور پنل دلفی متشکل از ۱۵ متخصص الگوی اولیه با ۱۳۲ مؤلفه را در سه دور بررسی کردند و سرانجام الگوی نهایی با ۸۱ مؤلفه برای انتشار مقاله ویدئویی در نشریات علمی-پژوهشی ارائه شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار آماری SPSS 25 و اکسل استفاده شد. ارائه الگو به روش معادلات ساختاری و مدلسازی PLS-SEM و اعتباریابی مدل نهایی با بررسی شاخص‌های روایی افتراقی، پایایی و روایی همگرایی سازه‌های انعکاسی و بررسی معیارهای برازش مدل انجام شد.

یافته‌ها: با توجه به یافته‌های پژوهش مقدار α به دست آمده برای ضریب تأثیر متغیرهای مدل نهایی نشان می‌دهد رابطه بین متغیرهای وابسته و متغیرهای مستقل پژوهش مثبت و معنی‌دار است. استلزامات انتشار مقاله ویدئویی دارای بیشترین ضریب تأثیر بر انتشار مقاله‌های ویدئویی در نشریه‌های علمی-پژوهشی ایران را با مقدار ۰.۴۳۶ داراست. با توجه به مدل به دست آمده براساس دیدگاه پانل دلفی موثرترین عامل بر انتشار مقاله ویدئویی فراهم بودن امکانات و استلزامات سخت‌افزاری، نرم‌افزاری، تصویربرداری شبکه و مخابرات و استلزامات اداری و قانونی است. با توجه به مقدار به دست آمده برای شاخص ضریب افزونگی با مقدار ۰.۱۷۱، برای متغیر انتشار مقاله‌های ویدئویی در نشریه‌های علمی-پژوهشی ایران می‌توان نتیجه گرفت که توانایی مدل در پیش‌بینی انتشار مقاله‌های ویدئویی بیش از حد متوسط است. همچنین مدل به دست آمده از این پژوهش با مقدار ۰.۲۸۱ از نیکویی برازش قوی برخوردار است.

نتیجه‌گیری: مؤلفه‌های اصلی مدل پیشنهادی پژوهش عبارتند از: استلزامات انتشار مقاله‌های ویدئویی، مراحل و فازهای انتشار مقاله‌های ویدئویی، موانع انتشار مقاله‌های ویدئویی، و دستاوردهای انتشار مقاله‌های ویدئویی.

اصالت: این نخستین پژوهش در حوزه مقالات ویدئویی است که به دنبال مدل‌سازی انتشار مقالات ویدئویی علمی-پژوهشی است.

کلیدواژه‌ها: مقاله‌های ویدئویی، نشریه‌های علمی-پژوهشی، نشریه‌های الکترونیکی، الگوی مفهومی

استناد: ریزان، مهناز؛ علیپور حافظی، مهدی؛ فامیل روحانی، سیدعلی اکبر (۱۴۰۰). ارائه الگوی مفهومی انتشار مقالات

ویدئویی در نشریات علمی-پژوهشی ایران. *تحقیقات کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاهی*، ۵۴-۳۱.

^۱ دانشجوی دکتری علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی؛ واحد همدان، همدان، ایران. رایانامه: mahnaz.rizan@gmail.com

^۲ نویسنده مسئول، استادیار علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران. رایانامه: meh.hafezi@gmail.com

^۳ استادیار، علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد همدان، همدان، ایران. رایانامه: sfamilrouhany@gmail.com

۱. مقدمه

انتشار نتایج دستاوردهای دانشمندان به بهترین شیوه و در اسرع زمان، در راستای ارتقای سطح دانش از مهمترین مواردی است که همواره اهمیت داشته است. هدف اصلی انتشار یافته‌های علمی، ارتباط علمی با پژوهشگران و نسل‌های آینده است. نشریات علمی-پژوهشی همواره به عنوان یکی از مهمترین، متداول‌ترین و مؤثرترین ابزار انتقال و اشاعه یافته‌های علمی شناخته شده‌اند. از این رو، مجلات علمی محملی را برای انتشار نتایج اکتشافات و یافته‌های نوین علمی فراهم می‌آورند که هیچ محمل دیگری نمی‌تواند جایگزین آن گردد (می‌یر، ۲۰۰۸).

با پدیدار شدن اشکال مختلف انتشارات الکترونیکی و نیز روند رو به گسترش اینترنت و شبکه جهانی وب ارتباطات علمی و شیوه‌های انتشار نتایج پژوهش‌های علمی چالش‌های جدیدی را تجربه می‌کنند. انقلاب در ارتباطات، انقلاب در اطلاعات، و انقلاب در حوزه الکترونیک موجب شد رسانه‌ها، ابزارها، تجهیزات و شیوه‌های تازه‌ای در اختیار بشر قرار گیرد. با شکل‌گیری نشریات الکترونیکی بسیاری از نشریات نسخه چاپی خود را در فضای اینترنتی وارد کردند و به تدریج افراد و مؤسساتی فقط به انتشار نشریه الکترونیکی پرداختند. رایانه‌های ارتباطی دوربرد، ابزارها و فناوری‌های تصویربرداری، انتقال تصویر و صوت، رایانه و داده‌پردازی، سازوکارهای فشرده‌سازی اطلاعات و تجهیزات نمایش و تکثیر داده و تصویر، راه را برای جابه‌جایی حجم‌های عظیم اطلاعات به صورت دیداری-شنیداری و نموداری و با سرعت و دقت بی‌مانند هموار ساخت. قابلیت انتشار صدا، تصویر و فیلم سبب شده است که در سالیان اخیر نوع جدیدی از نشریات با عنوان «نشریات ویدئویی»^۱ به بازار انتشار عرضه گردند که تمام مقاله‌های آن‌ها را، فیلم‌های ویدئویی به خود اختصاص داده است. در میان انواع منابع الکترونیکی که در حال حاضر به عنوان ابزار انتشاری و ارتباطی در دسترس پژوهشگران و پژوهشگران قرار دارد «مقاله‌های ویدئویی»^۲ شیوه نوینی از انتشار یافته‌های علمی است. انتشار مقاله‌های ویدئویی این امکان را به مخاطب می‌دهد که به جای خواندن، آنچه را که در یک پژوهش علمی انجام شده و رخ داده را به صورت عینی مشاهده نماید و درک عمیق‌تری نسبت به موضوع پژوهش به دست آورد. مقاله‌های ویدئویی دارای ساختاری مانند مقاله‌های چاپی هستند و پژوهشگر همه بخش‌های مقاله

¹Meyer

²video journals

³video articles

را اعم از چکیده و بیان مسئله تا روش انجام و تجزیه و تحلیل نتایج را به صورت ویدئویی ارائه می‌نماید. از دیدگاه معنایی، مفهوم مقاله‌های ویدئویی از ترکیب دو واژه مقاله و ویدئو تشکیل شده است. مقاله نوشتاری است که نویسنده برای بیان نتایج پژوهش‌های خود به روشی نظام‌مند آن را تهیه می‌کند و ویدئو رسانه‌ای است که حامل صوت و تصاویری است که براساس استانداردهای دیجیتال یا دیالوگ ذخیره شده‌اند (کورکل، ۲۰۱۶). در حوزه نوظهور انتشار مقاله ویدئویی، نشریات علمی-پژوهشی قادر خواهند بود نوع جدیدی از نشریات الکترونیکی که همان مجموعه‌ای از متن، تصویر، صدا که به صورت فیلم درآمده است را عرضه نمایند. مقاله‌های ویدئویی ممکن است آن قدر تکامل پیدا کنند که بتوان خدمات جدیدی برای نشریات الکترونیکی، پژوهشگران و استفاده کاربران آنها فراهم نمایند. این پژوهش از لحاظ نظری تلاش می‌نماید ضمن بررسی نیازهای سخت‌افزاری، نرم‌افزاری، بسترهای شبکه‌ای و مخابراتی، نیروی انسانی و ... به عنوان استلزامات و همچنین شناسایی مراحل و فعالیت‌های مرتبط با تولید و انتشار مقاله ویدئویی و موانع موجود و دستاوردهای بالقوه انتشار مقاله‌های ویدئویی در نشریات علمی-پژوهشی را شناسایی نماید و فراتر از زمان حال، چشم‌اندازی از شکل نوین انتشار مقاله در نشریات علمی-پژوهشی را که شامل مراحل تولید تا انتشار مقاله‌های ویدئویی هستند، پیش روی متخصصان رشته قرار دهد و پیشنهادهایی در راستای شکل‌گیری انتشار مقاله‌های ویدئویی در نشریات علمی-پژوهشی ارائه نماید. اهمیت انجام این پژوهش آن است که استفاده از فناوری‌های صوتی و تصویری برای انتشار مقاله ویدئویی در نشریات الکترونیکی می‌تواند به بهبود وجهه نشریات علمی در نظر کاربران و ارتباطات علمی کمک کند. بنابراین، این پژوهش به دنبال این است که چگونه می‌توان در نشریات علمی-پژوهشی مقاله‌های ویدئویی منتشر نمود و الگوی مناسب برای انجام آن چگونه است؟

۲. پیشینه پژوهش

از سال ۱۹۹۵ با پیشرفت‌های رایانه‌ای و فناوری‌های دیجیتال از جمله اینترنت، استفاده از رسانه‌های آموزشی و مواد چندرسانه‌ای برای آموزش رواج بیشتری یافت. (ریزر، ۲۰۰۱) تا جایی که امروز شاهد تولید و انتشار میلیون‌ها محتوای متنی، تصویری و ویدئویی در رسانه‌های اجتماعی و فضای مجازی

هستیم. انتشار محتوای ویدئویی نه تنها به عنوان سرگرمی بلکه به عنوان محملی برای انتشار یافته‌های علمی و تحقیقات برای اولین بار در سال ۲۰۰۶ راه خود را در نشریات علمی باز نمود. با انتشار اولین مجله ویدئویی به نام جاو سایر ناشران نشریات علمی نیز دست به انتشار مقالات ویدئویی یا چکیده‌های ویدئویی زدند. مزایایی که انتشار مقاله‌های ویدئویی برای پژوهشگران و دانشجویان به همراه دارد، تأثیر آن بر آموزش و یادگیری است. با توجه به نظریه یادگیری بندورا که نظریه یادگیری مشاهده‌ای نیز نامیده می‌شود، یادگیری فقط از طریق یادگیری مستقیم اتفاق نمی‌افتد بلکه از طریق مشاهده که یادگیری غیرمستقیم است نیز اتفاق می‌افتد (آقایوسفی و دیگران، ۱۳۸۶). حبیبی (۱۳۹۱)، برتلت^۱ (۲۰۱۴)، براون^۲ (۲۰۱۵) و ویلون^۳ (۲۰۱۶) در پژوهش‌های خود تأثیر ویدئو در آموزش را مورد بررسی قرار داده‌اند. نتایج آنها حاکی از آن است که به کارگیری ویدئو در آموزش نه تنها باعث صرفه‌جویی وقت یادگیری می‌گردد، بلکه موجب افزایش توان به خاطر سپاری و یادآوری مطالب توسط یادگیرندگان می‌شود و در نتیجه باعث افزایش عملکرد یادگیرنده و یاددهنده می‌شود. همچنین استفاده از ویدئو در کنار آموزش روش‌های تجربی و آزمایشگاهی موجب افزایش اعتمادبه‌نفس دانشجویان در انجام آزمایش‌های تجربی و صرفه‌جویی در مواد مصرفی آزمایشگاهی می‌گردد و از سویی دیگر، باعث تکرارپذیری در پژوهش‌های مشابه می‌شود.

از دیگر مزیت‌های انتشار مقاله‌های ویدئویی تکرارپذیری است که امکان تکرار مجدد روش‌های تجربی و آزمایشگاهی را برای سایر پژوهشگران در سراسر نقاط جهان فراهم می‌آورد (پریسکر و بلکول^۴، ۲۰۱۳). مسئله‌ای که پژوهشگران همواره با آن مواجه بوده‌اند، تکرار مجدد آزمایش‌های علمی است. تهیه ویدئو از آزمایش‌های علمی در آزمایشگاه‌ها به تقویت داده‌ها و روش‌های آزمایشی منجر می‌شود و پژوهشگران می‌توانند به صورت مکرر ویدئوها را بازبینی نمایند بدون اینکه نیاز به تکرار مجدد آن آزمایش باشد (پریسکر، ۲۰۱۵). یافته‌های تحقیقات کوشا، تلوال و عبدلی (۲۰۱۲) نشان داد که از سال ۲۰۰۵ میزان استناد به ویدئوهای علمی در مقاله‌های منتشر شده پایگاه‌های اسکوپوس رو به افزایش بوده است. استناد به ویدئوهای برخط یوتیوب در مقاله‌های علمی برای دانشگاهیان دو مزیت

¹Bertlett

²Brown

³Whealon

⁴Pritsker and Blackwell

⁵Kousha, Thetwall & Abdoli

دارد. آنها می‌توانند از فیلم استفاده کنند تا تحقیقات خود را بهتر توصیف کنند، یا با استفاده از شواهدی مانند فیلم‌هایی از وقایع در زندگی واقعی می‌توانند استدلال‌های خود را پشتیبانی کنند. پژوهشگران در نظر داشته باشند که استفاده از ویدئوها می‌تواند انتشارات آنها را ارتقاء بخشد. پترسون و همکارانش^۱ (۲۰۱۷) معتقدند که استفاده از فناوری ویدئو در انتشار یافته‌های علمی با فرمت مقاله‌های ویدئویی موجب افزایش اعتبار داده‌های آزمایشگاهی و بهره‌وری علمی می‌گردد. انتظار می‌رود با بروز فناوری‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطاتی همچون مقاله‌های ویدئویی، ارائه‌ی خدمات نوین در نشریات علمی-پژوهشی و همچنین کتابخانه‌های دیجیتالی که همواره در معرض تغییرات عمده هستند با سرعت بیشتری همراه گردد. همچنین ارائه خدمات مقاله‌های ویدئویی در نشریات الکترونیکی توسط کتابخانه‌ها می‌تواند در خدمات کتابخانه‌های دیجیتالی و وظایف کتابداران تحولی ایجاد نماید و کتابخانه‌ها را از رکودی که در آینده‌ای نه چندان دور با آن مواجه خواهند شد، برهاند. بهره‌برداری از ویدئو برای انتشار نتایج یافته‌های علمی در نشریات الکترونیکی مسئله‌ی جدیدی است که مورد مطالعه و پژوهش جدی واقع نگردیده و شکاف پژوهشی مهمی در این خصوص موجود است. افزون بر این، نظر به رقابتی‌تر شدن فضای اطلاعاتی امروز و حضور رقابتی مانند رسانه‌های اجتماعی، پایگاه‌های اطلاعاتی و ابزارهای دیگر وب، غافل ماندن نشریات الکترونیکی از پیشرفت‌های تازه می‌تواند موجب عقب ماندگی این رسانه‌ها از دیگر رقبا شود. از جمله مباحثی که در انتشار تحقیقات به شیوه ویدئویی باید در نظر گرفته شود استانداردهای انتشار است. که از نظر عزیزی و همکاران (۱۳۸۰) مباحثی مانند «داوری، تعارض منافع، معیارهای نویسندگی، ساختگی بودن اطلاعات، انتشار مجدد، وسایل ارتباط جمعی، آگهی، اختلاف اعضای گروه تحقیقاتی و اینترنت» مورد بررسی قرار گرفته است. با توجه به تحقیقات گیلوری (۱۳۸۵)؛ مهدی‌پور (۱۳۹۰) و غفاری (۱۳۹۶) انتشار مجلات الکترونیکی نیاز به شناخت و به‌کارگیری استانداردهای خاص خود را دارد استفاده از ابربرچسب‌ها و زبان‌های نشانه‌گذاری اچ‌تی‌ام‌ال و عناصر فراداده‌ای برای توصیف محتوا و جستجو و بازیابی بهتر محتوای اطلاعات در موتورهای کاوش لازم و ضروری است. همچنین برای پیاده‌سازی موفق هر نوع فناوری شناخت عوامل مؤثر و موانع پیاده‌سازی آن بسیار حائز اهمیت است. سلطان‌محمدی (۱۳۹۴) در پژوهشی با عنوان «عوامل زیرساخت نشر الکترونیکی ایران» را از دیدگاه نویسندگان اهل قلم و ناشران الکترونیکی شرکت کننده در بیست و هشتمین نمایشگاه بین‌المللی مورد بررسی قرار داد. نتایج پژوهش منجر به

شناسایی هفت بعد از عوامل مؤثر در زیرساخت نشر الکترونیکی شد که عبارتند از عوامل حقوقی، عوامل مدیریتی و سیاستگذاری، فنی، انسانی، فرهنگی، احساسی و ارگونومی و مالی و اقتصادی. باسیل^۱ (۲۰۱۱) در پژوهشی با عنوان «کاربرد عکاسی و ویدئو در تحقیقات مشاهده‌ای» به بررسی زمینه‌های به کارگیری تصویر و فیلم در تحقیقات مختلف^۲ پرداخته است. در پژوهش وی ظرفیت‌های به کارگیری تصویر و ویدئو در تحقیقات پنج حوزه علمی را مورد بررسی قرار گرفته است. در حوزه مردم‌شناسی، از نظر تاریخی، انسان‌شناسان برای ثبت و نشان دادن فرهنگ‌های عجیب از عکاسی استفاده می‌کردند. نتایج حاکی از آن است که با وجودی که عکاسی از دیرباز در ثبت وقایع تاریخی به کار می‌رفته، اما هنوز هم از نظر اعتبار داده‌های آن به عنوان داده‌های مورد استناد تردید وجود دارد. فلسن^۲ (۲۰۱۹) پژوهش خود را در زمینه یادگیری پیش‌بینی رفتار انسان از طریق ویدئو انجام داده است. در حال حاضر مشاهدات ویدئویی موجب پیشرفت بزرگی در شناخت و ردیابی رفتار انسان‌ها و فعالیت‌هایشان شده است. به همین منظور برای شناخت و پیش‌بینی رفتار انسان سیستم‌هایی که دارای تعامل پویا با انسان‌ها هستند طراحی شده‌اند. در این پژوهش، چارچوب‌هایی برای پیش‌بینی رفتار انسان در سه سطح حوادث، حرکت و پویایی معرفی شده است. چارچوب‌هایی برای پیش‌بینی وقایع آینده، پیش‌بینی شخصی حرکت آینده و میزان تعاملات چند عاملی و مخالفت‌ها و در نهایت چارچوبی برای یادگیری بازنمایی پویایی‌های انسانی ارائه شده است. نتیجه کلی چارچوب‌های به دست آمده منجر به شکل‌گیری الگویی برای یادگیری پیش‌بینی رفتار انسان از طریق ویدئو شد. مطالعات انجام گرفته در داخل ایران حاوی این نکته است که توجه به نشریه‌های الکترونیکی و چگونگی ارائه خدمات آن رو به افزایش است. اهمیت به معماری و محتوای اطلاعات؛ ویژگی‌های ظاهری و ساختاری و بگانه مجله‌های الکترونیکی و تأثیر آن بر جذب مخاطبان و کاربران از دیگر ابعاد اهمیت نشریه‌های الکترونیکی است و کاربران به عنوان عنصر مهم و تأثیرگذار مورد توجه قرار گرفتند. در بررسی مطالعات داخلی اگرچه پژوهش‌هایی در حوزه به کارگیری ویدئو در امر آموزش و یادگیری انجام شده است ولی مشخصاً در خصوص اهمیت و چگونگی انتشار مقاله ویدئویی هیچ پژوهشی یافت نشد. بررسی پژوهش‌های خارجی حاکی از آن است که پژوهشگران به ویدئو به عنوان یک ابزار پژوهشی نگاه می‌کنند و از ویدئو برای اعتباربخشی تحقیقات خود استفاده می‌نمایند که به موجب آن باعث افزایش استناد به ویدئوهای علمی در نشریه‌های

¹Basil

²Felsen

دانشگاهی و ارتقای نشریه‌های علمی شده و وسیله‌ای برای توصیف بهتر تحقیقات علمی است. علاوه بر تأثیر ویدئو بر پژوهش، نقش آن بر آموزش نیز در اکثر تحقیقات مورد بررسی شده است و به نظر می‌رسد به کارگیری روش‌های دیداری به جای خوانش متن‌ها، درک و یادآوری مطالب را بهبود می‌بخشد و زمان یادگیری را کاهش می‌دهد. همچنین به کارگیری ویدئو در آموزش دوره‌های آزمایشگاهی موجب افزایش دقت و صرفه‌جویی در استفاده از مواد آزمایشگاهی شده است. در بررسی پیشینه‌ها و ادبیات تحقیق، چهار بُعد اصلی تحقیق و ابعاد فرعی آن‌ها استخراج شدند.

۳. روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر ماهیت یک مطالعه اکتشافی است زیرا مسئله‌ای را مورد توجه قرار می‌دهد که قبلاً به آن پرداخته نشده است. از نظر هدف، پژوهشی کاربردی است که با هدف توسعه دانش کاربردی در زمینه نشریات الکترونیکی انجام شده و شیوه جدیدی را ارائه می‌کند که در جهت ارائه بهتر اطلاعات و انتشار یافته‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. به دلیل محدودیت‌های موجود در رابطه با نبود معیارهای مناسب و همچنین لزوم اعتبارسنجی در موارد متعدد لازم شد از روش مناسبی برای این کار بهره گرفته شود که با نظر اساتید و خبرگان روش دلفی انتخاب شد. ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش پرسشنامه محقق‌ساخته است. در مرحله اول پس از مطالعات کتابخانه‌ای، بررسی ادبیات پژوهش و استفاده از منابع علمی الکترونیکی مسئله پژوهش تعریف و ابعاد آن تعیین شد. سپس گردآوری پیشینه‌های پژوهش مبنای شکل‌گیری سازه‌های اصلی و فرعی و مؤلفه‌های مربوط به هر سازه قرار گرفت. همچنین برای به دست آوردن شناخت مناسبی از چارچوب‌های رایج برای انتشار و ارائه مقاله ویدئویی یا محتوای ویدئویی در نشریه‌های الکترونیکی، نمونه‌های نشریات علمی که تاکنون مقاله‌های ویدئویی منتشر نموده‌اند مانند نشریه ویدئویی جاو، پایگاه‌های وایلی، سیج و ساینس دایرکت مورد مشاهده و ارزیابی قرار گرفتند. داده‌های حاصل از مشاهده و بررسی نمونه‌ها، جهت تکمیل مؤلفه‌ها مورد استفاده قرار گرفتند. در مرحله دوم پرسشنامه اولیه‌ای شامل چهار بخش با ۲۶۵ سؤال آماده شد. پس از ترتیب و اولویت بخشی به پرسش‌ها و مشورت با اساتید و خبرگان رشته در

¹Delphi method

²oVe

³Wiley , sage and sciencedirect

خصوص ادغام و حذف سؤالات دارای همپوشانی با سؤالات دیگر، تعداد سؤالات به ۱۵۸ مورد کاهش یافت. تأیید روایی پرسشنامه از لحاظ صوری توسط اساتید و خبرگان، متخصص و صاحب‌نظران در حوزه مورد مطالعه انجام شد و روایی محتوایی پرسشنامه به شکل کمی، به روش لاوشه^۱ ضریب نسبت روایی محتوایی^۲ CVR و شاخص روایی محتوا^۳ CVI برای تک تک پرسش‌ها تعیین شد و سؤالاتی که حداقل مقدار نسبت روایی را کسب نکردند از پرسشنامه حذف شدند. مقدار ۰,۷۰۲ میانگین نسبت روایی محتوا و ۰,۹۶۸ میانگین شاخص روایی محتوا برای کل گویه‌های پرسشنامه به دست آمد و در نهایت پرسشنامه با ۱۳۲ سؤال اصلی و ۴ سؤال جمعیت شناختی مجموعاً ۱۳۶ سؤال نهایی شد و پاسخ مؤلفه‌های پرسشنامه براساس طیف لیکرت پنج قسمتی (خیلی کم = ۱ تا خیلی زیاد = ۵) طراحی شد.

جدول ۱. شاخص CVI، CVR برای روایی محتوایی پرسشنامه

بخش	عنوان	تعداد گویه‌ها	طیف سنجش لیکرت	CVR میانگین نسبت روایی محتوا	CVI میانگین شاخص روایی محتوا
اول	مشخصات فردی	۴ گویه	-		
دوم	استلزامات انتشار مقاله ویدئویی در نشریه‌های ایرانی	۴۴ گویه	۵ قسمتی	۰,۷۴۸	۰,۹۵۳
سوم	مراحل و فازهای انتشار مقاله ویدئویی در نشریه‌های ایرانی	۴۶ گویه	۵ قسمتی	۰,۶۹۰	۰,۹۵۷
چهارم	موانع انتشار مقاله ویدئویی در نشریه‌های ایرانی	۲۴ گویه	۵ قسمتی	۰,۶۸۶	۰,۹۸۰
پنجم	دستاوردهای انتشار مقاله ویدئویی در نشریه‌های ایرانی	۱۸ گویه	۵ قسمتی	۰,۶۶۴	۰,۹۵۶
	کل پرسشنامه	۱۳۶ گویه		۰,۷۰۲	۰,۹۶۸

جهت تعیین پایایی تعداد ۳۰ پرسشنامه در بین کتابداران متخصص دانشگاهی توزیع شد. براساس داده‌های به دست آمده نتیجه آزمون آلفای کرونباخ^۴ ۰,۸۴۱۴ به دست آمد. بنابراین، با توجه به اینکه عدد حاصل بیشتر از ۰,۷ است پرسشنامه دارای پایایی قابل قبول است.

^۱Lawshe

^۲Content Validity Ratio

^۳Content validity index

^۴Cronbach's alpha

در مرحله سوم، بر اساس مسئله پژوهش تعریف شده، ویژگی‌های لازم برای شرکت کنندگان در پنل دلفی تعیین شد. بنابراین، فهرستی از خبرگان علمی در شورای سیاست‌گذاری نشریه‌های وزارت علوم و شورای انقلاب فرهنگی و اساتید علم اطلاعات و دانش‌شناسی و حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات که دارای شرایط مورد نظر جهت پنل دلفی بودند تهیه شد و در نهایت، پنل دلفی این پژوهش با اعلام موافقت و همکاری ۱۵ عضو نهایی شد. در مرحله چهارم پرسشنامه نهایی در اختیار اعضای پنل قرار گرفت و ایشان میزان اهمیت عوامل را تعیین کردند. مرحله پنجم هر یک از اعضاء در جریان نظرگروه و نظر پیشین خود قرار گرفتند. تجدیدنظر اعضاء تا سه دور ادامه یافت و در دور سوم میان آنها اتفاق نظر حاصل شد. با استفاده از پنل دلفی ضرائب مربوط به معیارهای کلی و مؤلفه‌های انتشارمقاله ویدئویی تعیین شد و بیش از ۷۰ درصد اعضا با گویه‌ها موافق بودند.

برای ارائه الگو و پردازش داده از روش معادلات ساختاری واریانس محور، مدل‌سازی کمینه مربعات جزئی^۱ PLS-SEM بهره‌برداری شد. در این روش مدل معادلات ساختاری واریانس محور، زمانی که برای هر سازه تعداد متغیر زیاد یا حجم نمونه کم است بسیار مناسب است. اجرای این تکنیک نرم‌افزارهای خاص خود را دارد که در این پژوهش از نرم‌افزار Smart-PLS استفاده شده است. تحلیل PLS-SEM براساس مجموعه‌ای از متغیرهای مستقل که بر مجموعه متغیر وابسته تأثیر می‌گذارند به کار گرفته می‌شود. در مرحله اول، دیدگاه اعضای پنل دلفی با توجه به درجه اهمیت‌های به دست آمده جهت برازش داده‌ها، با روش مدل‌سازی کمینه مربعات جزئی PLS-SEM تجزیه و تحلیل شد و طبق بررسی‌های انجام شده بعضی از سؤالات دارای بار عاملی کمتر از ۰٫۵ بودند و به دلیل بار عاملی بسیار پایینی که داشتند از مدل حذف شدند، در نهایت مقدار شاخص‌های میانگین واریانس‌های استخراج شده^۲ (AVE) برای کلیه سازه‌ها بیشتر از ۰٫۵، یعنی متغیرهایی که دارای اعتبار درونی بودند و شاخص پایایی مرکب نیز از ۰٫۷، بیشتر بود جهت اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش استفاده و مدل نهایی براساس دیدگاه اعضای پنل دلفی ارائه شد.

۴. یافته‌ها

برای اندازه‌گیری مدل مفهومی پژوهش، از دیدگاه اعضای پنل دلفی، از الگوریتم تحلیل مدل‌ها در روش smart-PLS به شرح زیر استفاده و تحلیل‌های لازم در سه بخش (۱) برازش مدل‌های اندازه‌گیری،

¹Structural Equation Modeling (SEM) -Partial Least Square (PLS)

²Average Variance Extracted (AVE)

۲) برازش مدل ساختاری و ۳) برازش مدل کلی (اندازه‌گیری و ساختاری) انجام شد (داوری و رضازاده، ۱۳۹۲). به این ترتیب که ابتدا، از صحت روابط موجود در مدل‌های اندازه‌گیری با استفاده از معیارهای پایایی و روایی اطمینان حاصل کرده و سپس به بررسی و تفسیر روابط موجود در بخش ساختاری پرداخته و در مرحله پایانی نیز برازش مدل کلی پژوهش بررسی شده است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

برازش مدل اندازه‌گیری

برازش مدل‌های اندازه‌گیری شامل بررسی پایایی و روایی سازه‌های پژوهش است. فورنل و لارکر^۱ برای بررسی پایایی سازه‌ها سه ملاک پایایی هر یک از گویه‌ها، پایایی ترکیبی^۲ (CR) هر یک از سازه‌ها، و میانگین واریانس استخراج شده (AVE) را پیشنهاد می‌کنند. برای بررسی مدل‌های اندازه‌گیری، معیارهای ضرایب بارهای عاملی، آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی به شرح زیر محاسبه شد. سنجش بارهای عاملی: برای بررسی و ارزیابی روایی و پایایی سازه‌های بررسی شده در مدل تحقیق به هنگام استفاده از معادلات ساختاری کمینه مربعات جزئی، بارعاملی هر نشانگر (گویه) بر روی هر سازه بایستی برآورد شود. با توجه به نتایج به دست آمده مؤلفه‌هایی که داری بار عاملی کمتر از ۰,۵ بودند از فهرست حذف شدند و مؤلفه‌هایی که داری بارعاملی استاندارد بیش از ۰,۵ بودند در الگو تأیید شدند. الگوی اولیه حاوی ۱۳۲ مؤلفه بود که پس از آخرین دور دلفی و تعیین بار عاملی تعداد مؤلفه‌های باقی مانده در الگو به ۸۱ مؤلفه رسید؛ و به شرح جدول ۲ هستند.

جدول ۲. بار عاملی استاندارد مؤلفه‌های باقی مانده در الگو

متغیر	کد گویه	سؤالات	بار عاملی استاندارد	
استلزامات ساخت افزاری	s02	وب سرور (Web server) جهت ارائه صفحات وبگاه به کاربران	۰,۶۰۲	
	s03	سوییچ شبکه (Network Switch) جهت تبادل اطلاعات	۰,۶۳۶	
	s04	اکسس پوینت (Access Point) برای برقراری ارتباط بین رایانه‌ها	۰,۶۹۴	
	s05	مسیریاب (Router) برای ارتباط رایانه‌های شبکه به سرورهای اینترنت	۰,۶۲۸	
	s06	مبدل فیبر نوری (Media Convertor) جهت تبدیل سیگنال	۰,۶۹۷	
	s08	ذخیره ساز (Storage) جهت پشتیبان‌گیری و تأمین امنیت اطلاعات	۰,۷۰۶	
	s09	دیواره آتش (Firewall) جهت جلوگیری از ترافیک و تأمین امنیت شبکه	۰,۵۲۹	
	s10	سرور ابری (Cloud Server) جهت پردازش اطلاعات در فضای ابری	۰,۵۸۰	
	تجهیزات تصویر و صدا برداری	t12	دوربین فیلمبرداری دیجیتالی جهت تولید مقاله ویدئویی	۰,۸۶۷
		t14	سه پایه فیلمبرداری برای جلوگیری از لرزش در تولید مقاله ویدئویی	۰,۵۷۳
t16		میکروفن یقه‌ای برای ضبط صدا در تولید مقاله ویدئویی	۰,۶۰۳	
استلزامات نرم افزاری	n18	نرم‌افزارهای تولید و مدیریت محتوا	۰,۶۸۲	
	n22	نرم‌افزارهای سیستم مدیریت محتوای اختصاصی مانند شیر پوینت، کنتیکو، پوتاب	۰,۷۹۲	

Fornell & Larcker

Reliability composite

متغیر	کد گویه	سؤالات	بار عاملی استاندارد
شبکه و مخابرات	n24	نرم‌افزار مناسب برای تدوین فیلم (برش، اصلاح رنگ، افکت، تنظیم صدا)	۰,۶۹۲
	n25	نرم‌افزار ایجاد و ویرایش زیرنویس فیلم	۰,۵۸۲
	n26	نرم‌افزار تولید و ویرایش صدای فیلم	۰,۵۱۷
	n27	نرم‌افزارهای گرافیکی مانند Corel Draw, Photoshop	۰,۵۵۶
	n28	نرم‌افزارهای کپچرینگ برای ضبط و تصویربرداری از صفحه نمایشگر رایانه	۰,۷۰۵
	n29	نرم‌افزارهای تولید پویانمایی یا انیمیشن Flash, Swift, Adobe After	۰,۵۶۰
	sh31	اینترنت برپایه فیبرنوری جهت اتصال به اینترنت	۰,۷۲۸
	sh33	استفاده از شبکه توزیع محتوای (CDN) رایگان مانند گوگل، مایکروسافت و ...	۰,۶۷۹
	sh34	استفاده از شبکه توزیع محتوای (CDN) هزینه‌ای Amazon, CloudFront,	۰,۶۸۵
اداری و قانونی	sh35	استفاده از پروتکل TCP/IP برای تبادل اطلاعات	۰,۵۰۴
	sh36	استفاده از پروتکل IPV برای تبادل اطلاعات	۰,۶۶۴
	sh38	استفاده از پروتکل جریان رسانه‌ای HLS اپل برای پخش برخط مقاله ویدئویی	۰,۵۳۲
	e41	تصویب طرح نامه و اخذ کد اختصاصی از کمیته اخلاق در پژوهش‌های دانشگاهی، سازمانی و دانشجویی برای مقاله‌های ویدئویی	۰,۷۲۷
فاز تصمیم‌گیری	e42	کسب رضایت آگاهانه شرکت کنندگان در پژوهش‌های انسانی	۰,۵۹۱
	e43	ثبت کد IRCT در مرکز کارآزمایی بالینی ایران برای مقاله‌های ویدئویی	۰,۵۱۷
	e44	فرم تعهد رعایت موازین اخلاق پژوهش در پژوهش‌های غیر پزشکی	۰,۵۵۶
	ft45	تولید مقاله ویدئویی توسط نویسنده / نویسندگان	۰,۶۷۳
	ft47	تهیه ویدئو با ساختار یک مقاله علمی پژوهشی (معرفی پژوهشگر، چکیده، مقدمه و بیان مسئله، روش پژوهش، یافته‌ها و نتیجه‌گیری)	۰,۷۶۲
فاز سناریو نویسی	ft48	تهیه ویدئو از بخش‌های عملی و آزمایشگاهی	۰,۵۳۵
	ft49	بیان مطالب مقاله ویدئویی در نشریه‌های علمی-پژوهشی ایرانی به زبان فارسی	۰,۶۳۴
	ft50	بیان مطالب مقاله ویدئویی در نشریه‌های علمی-پژوهشی ایرانی به زبان انتشار نشریه	۰,۷۵۶
فاز صدابرداری	fc51	تهیه سناریوی مناسب قبل از شروع فیلمبرداری مقاله ویدئویی	۰,۶۵۳
	fc54	تطابق توضیحات ارائه شده در مقاله ویدئویی با متن مقاله چاپی / الکترونیکی	۰,۸۴۸
فاز صدابرداری	fs56	تنظیم مدت فیلمبرداری مقاله ویدئویی براساس زمان مورد نظر نشریه	۰,۸۵۶
	fs57	صدابرداری توضیحات ارائه شده به شیوه زنده در مقاله ویدئویی	۰,۵۰۴

متغیر	کد گویه	سوالات	بار عاملی استاندارد
و فیلمبرداری	fs58	کنترل و کاهش صداهای اضافی در محیط قبل از شروع فیلمبرداری مقاله ویدئویی	۰,۵۹۶
	fs59	تنظیم کیفیت فیلمبرداری مقاله ویدئویی براساس کیفیت مورد نظر نشریه	۰,۶۱۴
	fs60	انجام فیلمبرداری مقاله ویدئویی در نور کافی و مناسب	۰,۷۳۳
	fs62	انجام فیلمبرداری مقاله ویدئویی با دوربین‌های هر نوع دستگاه الکترونیکی (موبایل، تبلت، دوربین‌های کوچک و بزرگ ...)	۰,۷۹۳
فاز ذخیره	fz63	ذخیره فایل ویدئویی به فرمت MP4	۰,۵۱۷
	fz65	تصویربرداری مقاله ویدئویی با کیفیت 4 K	۰,۶۹۳
	fz66	تصویربرداری مقاله ویدئویی با کیفیت UHD	۰,۵۲۴
	fz69	حجم فایل ذخیره شده تا ۵۰ مگابایت	۰,۶۲۳
	fz71	فریم ریت ۲۴ فریم بر ثانیه	۰,۶۶۸
	fz72	مدت زمان فایل ویدئو تا ۱۰ دقیقه	۰,۷۲۵
فاز بازیابی	fb74	استفاده از قواعد استاندارد ایزو ۷-MPEG جهت توصیف مقاله ویدئویی	۰,۷۶۷
	fb76	استفاده از قواعد استاندارد متس (METS) جهت توصیف مقاله ویدئویی	۰,۵۶۴
	fb79	استفاده از قواعد توصیف و دسترسی به منبع آر.دی.ای (RDA) جهت توصیف	۰,۷۳۹
	fb80	استفاده از زبان نشانه گذاری توسعه پذیر ایکس.ام.ال (XML) جهت توصیف	۰,۶۳۹
فاز تعیین بستر اشاعه	ft81	انتشار مقاله‌های ویدئویی از طریق وبگاه نشریه علمی-پژوهشی	۰,۹۰۰
	ft82	انتشار مقاله‌های ویدئویی از طریق سامانه‌های مدیریت مجلات	۰,۵۱۵
	ft84	انتشار مقاله‌های ویدئویی از طریق سرویس داخلی میزبانی ویدئو (هاست ویدئو)	۰,۶۱۵
فاز شیوه دسترسی و اشاعه	fsh85	امکان دانلود مقاله ویدئویی	۰,۷۴۱
	fsh86	مقاله ویدئویی با درخواست کاربر پخش گردد	۰,۶۵۶
	fsh87	انتشار مقاله ویدئویی به صورت فایل پیوست به مقاله الکترونیکی	۰,۷۲۰
	fsh88	اشاعه مقاله ویدئویی به شیوه دسترسی آزاد	۰,۷۲۹
موانع ساختاری	ms93	میزان شناخت کم مدیران از انتشار مقاله ویدئویی	۰,۶۳۶
	ms94	نبود قانون کپی رایت و امنیت اطلاعات جهت انتشار الکترونیکی در وب	۰,۸۶۲
	ms96	عدم وجود خط مشی‌های مدون از سوی نشریه‌های برای انتشار مقاله ویدئویی	۰,۵۲۵
	ms97	نبود نظامی یکپارچه برای تولید و انتشار الکترونیکی	۰,۶۸۴

متغیر	کد گویه	سؤالات	بار عاملی استاندارد
	ms98	فقدان قوانین و سیاست‌های حمایتی برای انتشار مقاله ویدئویی توسط پژوهشگران	۰,۷۴۹
موانع مدیریتی	۰۰mm1	ضعف مدیریت علمی در جلب و هدایت مشارکت بخش خصوصی	۰,۵۹۶
	۰۱mm1	ناهماهنگی در سازمان‌های مسئول در امر پژوهش	۰,۷۰۰
موانع نیروی انسانی	mn106	کمبود نیروی انسانی کارآمد مانند تحلیل‌گران سیستم و مهندسان رایانه	۰,۵۷۶
	mn107	کمبود نیروی انسانی متخصص و ماهر در زمینه‌های تولید، ویرایش، پردازش رایانه‌ای	۰,۵۱۵
	mn110	نبود دوره‌های تخصصی نشر الکترونیکی برای آموزش نیروی متخصص و ماهر	۰,۶۹۰
	mn111	آشنایی کم مدیران سیاست‌گذار نشریه‌های علمی به مباحث فناوری اطلاعات	۰,۶۵۵
	mn112	کمبود آگاهی و آمادگی برای پذیرش انتشار مقاله ویدئویی	۰,۴۳۵
	mn114	نگرانی از عدم رعایت مسایل اخلاقی در انتشار مقاله ویدئویی	۰,۵۹۷
دستاوردها ی آموزشی	am115	افزایش سرعت و کیفیت یادگیری عمیق و بلندمدت	۰,۷۲۰
	am116	ابزاری اثربخش برای افزایش و تسهیل فعالیت‌های تربیتی استادان	۰,۶۵۰
	am119	به کارگیری به عنوان محتوای آموزشی در آموزش الکترونیکی	۰,۵۰۰
	am120	افزایش عملکرد آموزشی اعضای هیئت علمی	۰,۶۲۲
	am121	افزایش عملکرد آموزشی یادگیرندگان	۰,۶۶۴
	am122	ابزار یادگیری برای تقویت ارتباط مفهومی با آزمایشات و برنامه‌های تحقیقاتی	۰,۶۵۰
پژوهشی	p123	به عنوان ابزار پژوهشی در تحقیقات کیفی برای جمع‌آوری داده‌ها	۰,۶۷۴
	p124	صرفه‌جویی در هزینه‌های پژوهش	۰,۷۶۵
	p125	افزایش امکان تکرارپذیری نتایج تحقیقات	۰,۵۲۳
	p128	افزایش رویت مقاله‌های علمی	۰,۷۱۴
علمی	el132	یادگیری علم به شیوه‌ی رو در رو	۰,۸۱۴

بررسی پایایی

برای بررسی پایایی سازه‌ها از شاخص آلفای کرونباخ α استفاده شد. برای تعیین پایایی هر یک از سازه‌ها علاوه بر معیار سنتی آلفای کرونباخ از معیار مدرن‌تر پایایی ترکیبی (CR) استفاده شد. برتری این معیار نسبت به آلفای کرونباخ این است پایایی سازه‌ها نه به صورت مطلق بلکه با توجه به همبستگی سازه‌هایشان با یکدیگر محاسبه می‌شوند. مقدار پایایی ترکیبی بین صفر و یک در نوسان است که مقدار

پایایی ترکیبی بالاتر از ۰,۰۷ قابل قبول است (کلاتتری، ۱۳۸۸). پس از بررسی معیار پایایی، دومین معیار برازش مدل‌های اندازه‌گیری روایی همگرا یا شاخص AVE است که نشان می‌دهد چه درصدی از واریانس سازه مطالعه شده تحت تأثیر نشانگرهای آن سازه بوده است. پژوهشگران مقدار ۰,۵ به بالا را برای شاخص AVE مناسب تعیین کرده‌اند. پس از حصول نتایج بارهای عاملی، ضرایب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی، AVE از طریق تحلیل‌ها و خروجی نرم‌افزار، نشان می‌دهد مقادیر هر یک از متغیرهای مکنون بیشتر از حد نصاب و آستانه تعریف شده است؛ بنابراین می‌توان مناسب بودن وضعیت پایایی و روایی همگرای مدل پژوهش و همبستگی درونی پرسشنامه از نظر پایایی را نیز از دیدگاه اعضای پنل دلفی تأیید کرد.

جدول ۳. شاخص‌های AVE، آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی سازه‌های مدل از دیدگاه پنل دلفی

متوسط واریانس استخراج شده AVE	پایایی ترکیبی CR	آلفای کرونباخ	معیار
۰,۶۷۳	۰,۸۸۳	۰,۸۲۹	استلزامات انتشار مقاله‌های ویدئویی
۰,۵۴۶	۰,۷۰۹	۰,۸۰۴	مراحل و فازهای انتشار مقاله‌های ویدئویی
۰,۶۴۳	۰,۷۳۳	۰,۸۳۱	موانع انتشار مقاله‌های ویدئویی
۰,۶۴۸	۰,۸۲۷	۰,۸۳۳	دستاوردهای انتشار مقاله‌های ویدئویی

روایی واگرا (تشخیصی)

روایی تشخیصی یا واگرا توانایی یک مدل اندازه‌گیری انعکاسی را در میزان افتراق مشاهده‌پذیرهای متغیر پنهان آن مدل با سایر مشاهده‌پذیرهای موجود در مدل را می‌سنجد. یکی از روش‌های سنجش این روایی آزمون فورنل-لارکر است و طبق این معیار یک متغیر پنهان در مقایسه با سایر متغیرهای پنهان، باید پراکندگی بیشتری را در بین مشاهده‌پذیرهای خودش داشته باشد، تا بتوان گفت متغیر پنهان مدنظر روایی تشخیصی بالایی دارد. در جدول (۴) سازه‌ها کاملاً از هم جدا است.

جدول ۴. شاخص فورنل لارکر جهت بررسی شاخص روایی تشخیصی یا واگرا در مدل پانل دلفی

متغیرها	دستاوردهای انتشار مقاله ویدئویی	استلزامات انتشار مقاله ویدئویی	موانع انتشار مقاله ویدئویی	مراحل و فازهای انتشار مقاله ویدئویی
دستاوردهای انتشار مقاله ویدئویی	۰,۵۸۷			
استلزامات انتشار مقاله ویدئویی	۰,۳۴۸	۰,۷۴۴		
موانع انتشار مقاله ویدئویی	۰,۳۴۶	۰,۳۳۹	۰,۶۷۹	

مراحل و فازهای انتشار مقاله ویدئویی	۰,۴۰۰	۰,۵۶۴	۰,۴۲۵	۰,۵۹۸
-------------------------------------	-------	-------	-------	-------

یعنی مقادیر قطر اصلی (ریشه دوم متوسط واریانس استخراج شده) برای هر متغیر پنهان از همبستگی آن متغیر با سایر متغیرهای پنهان انعکاسی موجود در مدل بیشتر است. با توجه به اینکه حداقل مقدار شاخص فورنل لارکر ۰,۵ است و مقادیر موجود در روی قطر اصلی ماتریس بیش از ۰,۵ بوده و از کلیه مقادیر موجود در ستون مربوط آن بزرگ‌تر است و نشان دهنده آن است که مدل تحقیق دارای اعتبار تشخیص مناسبی است و روایی و اگر براساس بارهای عاملی به دست آمده مربوط به گویه‌های هر سازه نشان می‌دهد سؤالات هر عامل با سؤالات سایر عوامل تفاوت دارند.

برازش مدل ساختاری (کیفیت مدل)

مطابق با الگوریتم داده‌ها در روش PLS پس از برازش مدل‌های اندازه‌گیری، برازش مدل ساختاری پژوهش بررسی می‌شود. برخلاف مدل‌های اندازه‌گیری که در آن روابط بین متغیر مکنون با متغیر آشکار مورد توجه است، در بررسی مدل ساختاری روابط بین متغیرهای مکنون با همدیگر مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد. برای بررسی کیفیت مدل از شاخص بررسی اعتبار حشو یا افزونگی (Q2) و ضریب تعیین (R2) استفاده می‌شود. اعداد مثبت نشانگر کیفیت مناسب مدل هستند. معیار اصلی ارزیابی معیارهای مکنون درون‌زا مدل مسیر، ضریب تعیین است. این شاخص نشان می‌دهد چند درصد از تغییرات متغیر درون‌زا توسط متغیر برون‌زا انجام می‌شود. جدول ۶ نشان می‌دهد که ۸۱ درصد از تغییرات اهمیت توسط متغیرهای مستقل پیش‌بینی می‌شود. نتایج به دست آمده از بررسی کیفیت مدل و برازش مدل کلی در جدول (۵) ارائه می‌گردد.

جدول ۵. شاخص‌های بررسی کیفیت مدل

کیفیت مدل	ضریب تعیین (R2)	ضریب حشو (Q2)	برازش مدل کلی GOF
انتشار مقاله‌های ویدئویی در نشریه‌های علمی-پژوهشی ایران	۰,۸۱۸	۰,۱۷۱	۰,۲۸۱

با توجه به جدول شاخص‌ها، برای ضریب تعیین مقدار ۰,۸۱۸ به دست آمده که حاکی از آن است تغییرات متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل توضیح داده می‌شود و قابل پیش‌بینی است. بنابراین، برازش مدل در حد قوی است. شاخص حشو یا افزونگی که همان شاخص استون-گایسلر است به بررسی توانایی مدل ساختاری در پیش‌بینی به روش چشم‌پوشی است. وقتی مقدار این شاخص بیشتر از صفر باشد مقادیر مشاهده شده خوب بازسازی شده و مدل توانایی پیش‌بینی دارد. شاخص حشو در این

تحقیق برای متغیر انتشار مقاله‌های ویدئویی در نشریه‌های علمی-پژوهشی ایران برابر با ۰,۱۷۱ است. پس برازش ساختاری مدل حاضر قابل قبول است و قابلیت پیش‌بینی متغیرهای درون‌زا مدل را دارد.

برازش کلی مدل (نیکویی برازش GOF)

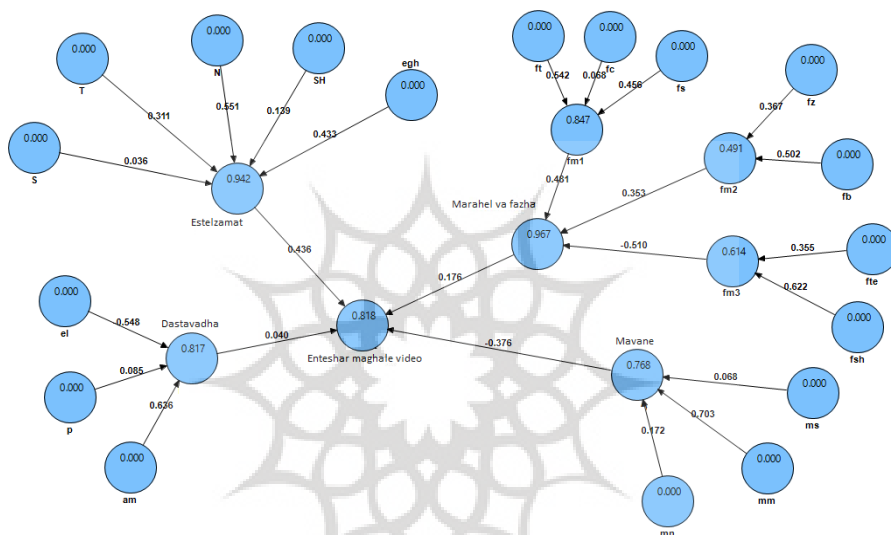
برای برازش مدل کلی معیار GOF محاسبه می‌شود این معیار هر دو بخش مدل اندازه‌گیری و ساختاری را کنترل می‌کند. با توجه به جدول (۵) حداقل مجذورات جزئی شاخص GOF برای برازش مدل کلی مقدار ۰,۲۸۱ به دست آمد با توجه به سه مقدار ۰,۰۱، ۰,۲۵ و ۰,۳۶ به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای GOF، برازش مدل کلی بالاتر از حد متوسط است.

۵. مدل پیشنهادی پژوهش

با توجه به دیدگاه اعضای پنل دلفی درباره میزان تأثیر مؤلفه‌ها در استلزامات، مراحل و فازها، موانع و دستاوردهای انتشار مقاله ویدئویی در نشریات علمی-پژوهشی برای انتشار مقاله ویدئویی با استفاده از معادلات ساختاری مدل پژوهش به دست آمد که این مدل حاصل مؤلفه‌هایی است که بالاترین بارعاملی را داشته و بیشترین تأثیر را از دیدگاه اعضای پنل دلفی بر روی انتشار مقاله ویدئویی در نشریات علمی-پژوهشی دارند که به عنوان مدل نهایی در پژوهش استفاده شد.

با توجه نمودار ۱، مدل پیشنهادی پژوهش در حالت استاندارد ارائه شد. در استلزامات انتشار مقاله ویدئویی در نشریات علمی-پژوهشی همان‌طور که در نمودار نشان داده شده (estelzamat) وجود متغیرهای استلزامات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری، شبکه و مخابرات، تجهیزات فیلم‌برداری و کسب مجوزهای اداری و قانونی جزء نیازهای اولیه و ضروری برای انتشار مقاله ویدئویی است. بنابراین، با توجه به مؤلفه‌های هر یک از متغیرهای دارای بارعاملی بالا بوده و در مدل باقی ماند می‌توان نیازسنجی‌های لازم را جهت برنامه ریزی برای انتشار مقاله ویدئویی براساس مؤلفه‌های باقی مانده در مدل انجام داد. همچنین انتشار مقاله ویدئویی لازم است گام به گام و براساس مراحل از پیش تعیین شده صورت پذیرد با توجه به نمودار فوق در خصوص مراحل و فازهای انتشار مقاله ویدئویی (marahel va fazha) در مرحله تولید مقاله سه فاز تصمیم‌گیری، سناریونویسی و فیلم‌برداری شامل مؤلفه‌هایهایی که است که چگونگی تولید مقاله را تعیین می‌سازد. در مرحله ذخیره و بازیابی استانداردهای لازم جهت ذخیره و نحوه بازیابی مقاله ویدئویی در نشریات علمی در دو فاز تعیین شده است و در مرحله اشاعه ویدئو دو فاز جهت تعیین بستر مناسب برای اشاعه ویدئو و شیوه دسترسی به مقاله‌های ویدئویی در

نشریات علمی-پژوهشی را براساس مؤلفه‌های باقی مانده مشخص می‌سازد. با توجه به مدل فوق کلیه مراحل و فازهای پیش‌بینی شده در مدل ضروری است. در خصوص پیش‌بینی موانع انتشار مقاله ویدئویی (mavane)، موانع شناسایی شده شامل سه دسته موانع ساختاری، مدیریتی و نیروی انسانی بودند و مؤلفه‌های باقی مانده در مدل در متغیر موانع دسته‌بندی شده مرتبط‌ترین موانع بشمار می‌آیند که لازم جهت انتشار مقاله ویدئویی این موانع در نظر گرفته شوند.

نمودار ۱. مدل پیشنهادی پژوهش در حالت استاندارد (مدل اندازه‌گیری) براساس ضریب همبستگی

همچنین در متغیر دستاوردها (dastavadrh)، دستاوردهای پیش‌بینی شده از انتشار مقاله ویدئویی، در سه دسته دستاوردهای آموزشی، پژوهشی و علمی قرار گرفتند که مؤلفه‌های باقی مانده در مدل برای متغیر دستاوردها بیانگر اهمیت داشتن انتشار مقاله ویدئویی است. همان‌گونه که مشاهده می‌شود بارهای عاملی برای همه شاخص‌ها مناسب هستند. نتایج آزمون معناداری نشان داد که همه بارهای عاملی محاسبه شده در سطح $p \leq 0.05$ معنادار هستند. بنابراین، حذف هیچ یک از زیرمتغیرها توصیه نمی‌شود. با توجه به نتایج به دست آمده مقایسه آن با دامنه قابل قبول می‌توان اذعان نمود که تمامی شاخص‌های برازندگی مدل در دامنه قابل قبول قرار گرفته است. بنابراین، مدل مورد تأیید است.

۶. بحث و نتیجه‌گیری

به کارگیری ویدئو در انتشار یافته‌های علمی و به دنبال آن افزایش انتشار مقاله ویدئویی در نشریات علمی در ادامه سیر تکاملی نشریات الکترونیکی و با توجه به تحولات صورت گرفته در فضای مجازی چالش‌های خاصی را در پیش روی افراد و نهادهای درگیر در این زمینه قرار داده است. با توجه به محیط رقابتی جهان امروز عدم توجه به پیشرفت‌های تازه و نوآوری در نشریات الکترونیکی می‌تواند مانع جذب مخاطبان گردد و نشریات الکترونیکی را به انزوا کشاند. پژوهش حاضر از کوشش‌های کلیدی در زمینه به کارگیری ویدئو در پژوهش‌های علمی و انتشار آن در بستر اینترنت و شناخت بسترهای فناوری آن در نشریات الکترونیکی است. بر پایه یافته‌های پژوهش الگوی انتشار مقاله ویدئویی در نشریات علمی-پژوهشی دارای چهار متغیر اصلی ۱۴ متغیر فرعی و ۸۱ مؤلفه است.

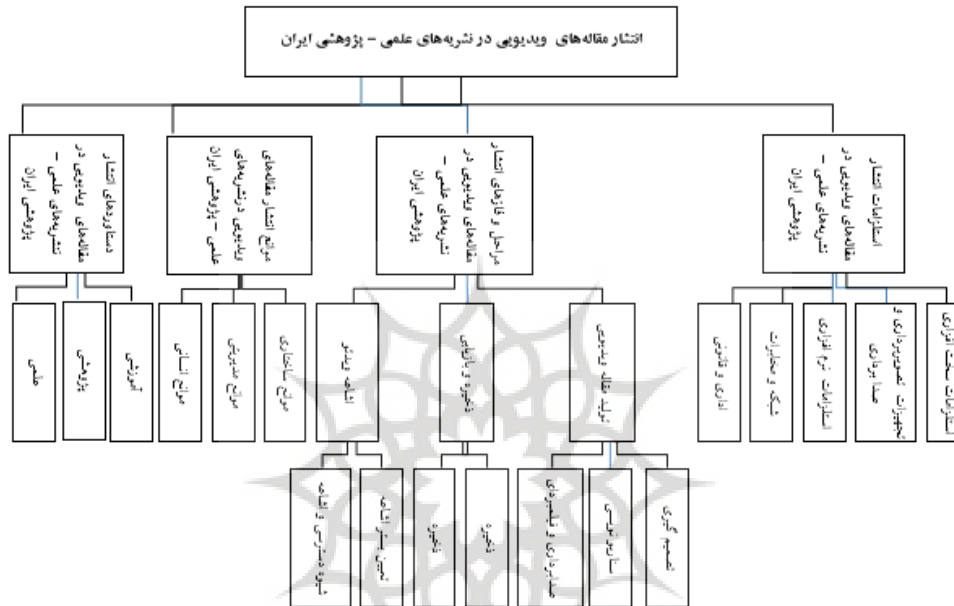
نتایج به دست آمده در خصوص مؤلفه‌های استلزامات مورد نیاز جهت انتشار مقاله ویدئویی در بخش سخت‌افزاری این الگو با پژوهش پورمحمی آبادی (۱۳۸۹) مبنی بر لزوم وجود دیواره آتش و مدیریت ترافیک درخواست کاربران، وجود مؤلفه اکسس پوینت، برای برقراری ارتباط بین رایانه‌ها، مسیریاب برای ارتباط رایانه‌های شبکه به سرورهای اینترنت و روترها هم سویی نزدیکی دارد. با توجه به اینکه در وبگاه‌های ارائه مقاله ویدئویی با چندین شکل اطلاعات از نظر فرمت و قالب مانند مقاله چاپی توام با ویدئو، صوت و تصویر روبه‌رو هستیم وجود مؤلفه سرور ابری در الگوی مفهومی پژوهش حاضر با توجه به پژوهش‌های به ساهو، پاتریا و گوپتا (۲۰۱۳) امری ضروری محسوب می‌شود. مبدل فیبرنوری می‌تواند یک تصویر و ویدئوی با کیفیت و پرسرعت را بدون در نظر گرفتن فاصله کاربر تا سرورس دهنده ارائه دهد و با توجه به عقیده عرفان‌نیا و دیگران (۱۳۹۸) برای ارائه خدمات اطلاعاتی و ارتباطی ویدئویی مبدل فیبرنوری یکی از الزامات محسوب می‌شود. تصاویر و ویدئوهای وبگاه‌های بزرگ که نیاز به قرار گرفتن در فضای ذخیره‌سازی با حجم بالا دارند با نتایج تحقیق کالپانا (۱۹۹۰) و یو و چيو (۲۰۰۴) نشان از تأیید وجود مؤلفه «ذخیره‌ساز جهت پشتیبان‌گیری و تأمین امنیت اطلاعات» است که در الگوی مفهومی پژوهش حاضر نیز لحاظ شده است. نتایج به دست آمده در خصوص تجهیزات فیلم‌برداری با توجه به یافته‌های پژوهش مبنی بر الزام انجام فیلم‌برداری با دوربین فیلم‌برداری دیجیتالی و فلش نورپردازی برای تأمین نور کافی و سه پایه فیلم‌برداری برای جلوگیری از لرزش در تولید مقاله ویدئویی با بررسی‌های به عمل آمده در وبگاه ناشرانی که اقدام به انتشار مقاله ویدئویی نموده‌اند همسو نیست، زیرا هیچ یک از ناشران الزامی برای انجام فیلم‌برداری مقاله ویدئویی با

دوربین‌های حرفه‌ای تعیین نکرده‌اند و امکان فیلمبرداری مقاله ویدئویی با دوربین‌های هر نوع دستگاه الکترونیکی (موبایل، تبلت، دوربین‌های کوچک و بزرگ، ...) بلا مانع است. با توجه به نظرات پانل دلفی میکروفن یقه‌ای برای ضبط صدا در تولید مقاله ویدئویی بیشترین امتیاز را کسب نمود. بنابراین، اهمیت کیفیت صدا و وضوح تصاویر در پژوهش حاضر با نمونه‌های مشابه در وبگاه ناشران الکترونیکی جاو، ساینس دایرکت، وایلی، سیج، نیچر و پژوهش اکرمی خواه (۱۳۹۹) همسو است. نتایج پژوهش در بخش استلزامات نرم‌افزاری نشان می‌دهد از نظر پانل دلفی وجود مؤلفه «نرم‌افزارهای تولید و مدیریت محتوا» ضروری است همان‌گونه که مطالعات میدانی انجام شده؛ پژوهش‌های محمدیان‌روشن (۱۳۹۴) وجود این مؤلفه را در الگوی نهایی تأیید می‌کنند. در خصوص نرم‌افزارهای سیستم مدیریت محتوای منبع باز و اختصاصی اعضای دلفی به دلیل نگرش اقتصادی و کاهش بار مالی در مدیریت نشریه‌ها سیستم مدیریت محتوا منبع باز را که رایگان قابل دسترسی است را در الگو انتخاب نموده‌اند با توجه به مطالعات میدانی و کتابخانه‌ای و پژوهش یو (۲۰۰۵) هر دو نرم‌افزار منبع باز و اختصاصی در الگو نهایی تأیید می‌گردد. استفاده از نرم‌افزار ایجاد و ویرایش زیرنویس فیلم، کپچرینگ برای ضبط و تصویربرداری از صفحه نمایشگر رایانه، نرم‌افزارهای تدوین فیلم، ویرایش کیفیت تصاویر و بارگذاری صدای مجدد و یا زیرنویس به کارآیی و اثربخشی مقاله ویدئویی اضافه می‌کند. بنابراین، در خصوص نرم‌افزارهای مربوط به ویرایش تصویر و صدای ویدئو «یافته‌های پژوهش با مطالعات میدانی و کتابخانه‌ای آشوری (۱۳۹۶) همسو بوده و موید وجود این مؤلفه‌ها در الگوی نهایی هستند. در خصوص استلزامات اداری و قانونی با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر و پژوهش شیروانی (۱۳۸۰) و بند ۷ ماده ۴ اساسنامه کمیسیون نشریه‌های علوم پزشکی دریافت کد اخلاقی از کمیته‌های اخلاق دانشگاهی و سازمانی براساس راهنمای کشوری اخلاق در انتشار و اخذ شماره ثبت کارآزمایی بالینی از مرکز بین‌المللی ثبت کارآزمایی‌های بالینی ایران (IRCT) یکی از مجوزهایی که توسط پژوهشگر باید اخذ گردد و وجود آن از نظر پانل دلفی برای انتشار مقاله ویدئویی نیز در الگوی حاضر لازم و ضروری است. یافته‌های پژوهش حاضر با راهنمای کشوری اخلاق در انتشار، پژوهش‌های گوردون (۱۳۸۵)؛ شهریاری (۱۳۸۶)؛ هومن (۱۹۹۱) در زمینه کسب رضایت آگاهانه شرکت‌کنندگان در پژوهش‌هایی با آزمودنی‌های انسانی برای مقاله‌های ویدئویی و اخذ فرم تعهد اخلاقی مبنی بر رعایت موازین اخلاق پژوهش در پژوهش‌های غیرپزشکی (هنر و علوم اجتماعی، مهندسی) همسو است. انتشار مقاله ویدئویی دارای مراحل و فازهایی است که با توجه به مطالعات میدانی و کتابخانه‌ای و نظرخواهی از خبرگان و

اعضای پانل دلفی به این شرح است. با توجه به یافته‌های پژوهش در الگوی مفهومی برای انتشار مقاله ویدئویی سه مرحله پیش‌بینی شد که هر مرحله دارای فازهای دیگری است. در مرحله اول تولید مقاله ویدئویی و فاز تصمیم‌گیری، سناریونویسی و فیلم‌برداری به دست آمد. در خصوص تولید مقاله ویدئویی توسط نویسندگان یا توسط نشریه‌های علمی، ناشران الکترونیکی Wiley, JoVe, علاوه بر اینکه دارای تیم فیلم‌برداری برای تهیه ویدئو مقاله الکترونیکی هستند و به محل تحقیق اعزام می‌کنند، مقاله‌های ویدئویی که توسط خود نویسندگان تهیه و تولید شده را نیز مطابق شرایط تعیین شده پذیرش و منتشر می‌کنند. در حالی که براساس نظرات پانل دلفی تولید مقاله ویدئویی توسط خود نویسندگان در الگوی نهایی باقی ماند. این نتیجه با نتایج میدانی همسو نیست و به نظر می‌رسد دلیل آن موانعی مانند کمبود بودجه، تجهیزات لازم، نیروی متخصص و... است. در خصوص محتوی مقاله ویدئویی که حاوی ساختار یک مقاله علمی پژوهشی باشد یا ویدئو تهیه شده از بخش‌های عملی و آزمایشگاهی باشد. این نتیجه با مطالعات میدانی و بررسی نمونه‌های موجود مانند نشریه جاو و انتشارات سیج و ایلی انتشارات الزویر همسو است. بنابراین، می‌توان مقاله ویدئویی را بصورت چکیده مطالب یا یک مقاله کامل دارای ساختار علمی-پژوهشی تولید و منتشر نمود.

در بررسی‌های به عمل آمده رعایت اصول سناریونویسی حداقل ۵۰ درصد موجب موفقیت یک ویدئوست نتایج به دست آمده با بررسی ناشرانی که مقاله ویدئویی منتشر نموده‌اند (جاو، ساینس دایرکت، وایلی و سیج) همسو است. مرحله دوم مربوط به چگونگی ذخیره و بازیابی مقاله ویدئویی در بستر اینترنت است. انتخاب فرمت MP4 جهت ذخیره‌سازی فایل‌های ویدئویی با پژوهش‌ها و لی (۲۰۱۶) همسو است. در خصوص استانداردهای توصیف برای نمایش اطلاعات و بازیابی به کارگیری قواعد استاندارد ایزو MPEG-7؛ استاندارد VideoMD، متس، دابلین کور، مودرس و ایکس ام ال با استانداردها و پژوهش‌های (اوتو، ۲۰۱۰؛ کتابخانه کنگره آمریکا، ۴ اکتبر ۲۰۱۱)؛ احمدی و دیگران (۱۳۸۸)؛ قانع مقدم (۱۳۹۲)، علیپورحافظی (۱۳۹۰) همسویی دارند. در فاز اشاعه و دسترسی نتایج حاکی از آن است که انتشار مقاله از طریق وبگاه نشریه با طبق‌آیین‌نامه تعیین اعتبار مجلات علمی کشور، مصوب ۱۳۸۹/۰۲/۰۲ کمیسیون نشریه‌های علمی کشور همسو است. همچنین مطابق آئین‌نامه‌های مصوب (عتف) هر نشریه برای مدیریت بهتر و بهینه ملزم به استفاده از یکی سامانه‌های مدیریت نشریه‌های داخلی هستند (سلیمیان‌ریزی، عاصمی و فتاحی، ۱۳۹۳). در خصوص موانع انتشار مقاله‌های ویدئویی در نشریه‌های علمی-پژوهشی سه مانع ساختاری، مدیریتی و نیروی انسانی شناسایی

شد. با توجه به یافته پژوهش علیپورحافظی، ریزان و روحانی (۱۳۹۹) میزان شناخت کم مدیران از انتشار مقاله ویدئویی به عنوان یک مانع مدیریتی می‌تواند در انتشار مقاله ویدئویی محسوب شود. همان‌گونه که در پژوهش‌های (آقازمانی، ۱۳۸۴؛ کاظمی و همکار، ۱۳۸۷؛ عطاران، ۱۳۸۸) آشنایی کم مدیران سیاست‌گذار نشریه‌های علمی به مباحث فناوری اطلاعات به عنوان یک مانع مدیریتی شناخته شده‌اند.

نمودار ۲. الگوی مفهومی انتشار مقاله ویدئویی در نشریات علمی-پژوهشی

کمبود نیروی انسانی کارآمد مانند تحلیل‌گران سیستم و مهندسان رایانه برای راه‌اندازی و نگهداری از سیستم‌های رایانه‌ای و کمبود نیروی انسانی متخصص و ماهر در زمینه‌های تولید، ویرایش، پردازش رایانه‌ای و نشر مقاله ویدئویی از دیگر موانعی است که براساس یافته‌های پژوهش با پژوهش‌های (آقازمانی، ۱۳۸۴؛ فتحی، ۱۳۸۴؛ کاظمی و همکار، ۱۳۸۷؛ عطاران، ۱۳۸۸) همسو است. یافته‌های به دست آمده در خصوص دستاوردهای انتشار مقاله‌های ویدئویی در نشریه‌های علمی-پژوهشی ایران نشان می‌دهد که انتشار مقاله ویدئویی و به کارگیری آن در آموزش و پژوهش موجب افزایش عملکرد آموزشی یادگیرندگان می‌گردد. با توجه به نتایج حاصل از پژوهش‌های مربوط به به کارگیری فناوری اطلاعات و یا ویدئوهای آموزشی و محتواهای ویدئویی و نقش آنها در آموزش و با در نظر گرفتن این که مقاله ویدئویی نیز یک محتوای آموزشی محسوب می‌شود. بنابراین، براساس

نظرات گروه دلفی می‌توان مؤلفه‌های «افزایش عملکرد آموزشی یادگیرندگان و اعضای هیئت علمی» را در الگوی نهایی تأیید نمود و همچنین نقش ابزاری ویدئو در فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی یکی دیگر از دستاوردهای پژوهش حاضر است که با پژوهش پریسکر و بلک ول (۲۰۱۶) دارای همسویی است. مطالعات در حوزه نشریه‌های الکترونیکی و تحولات مربوط به آن و همچنین استفاده از ویدئو در آموزش و پژوهش از حجم فراوانی برخوردار است ولی به طور خاص در خصوص انتشارمقاله‌های ویدئویی هنوز در ابتدای راه است. لازم است شرکت‌ها و مؤسسه‌هایی که در زمینه تولید نرم‌افزار و سخت‌افزار انتشار و اشتراک محتوای ویدئویی فعالیت دارند، فراهم‌سازی بستری مناسب جهت تهیه، تولید و انتشار مقاله‌های ویدئویی را نیز مد نظر قرار دهند. همان‌طور که مشخص است، موج جدیدی با گستردگی و شتاب بیشتری در حوزه نشر یافته‌های علمی در قالب مقاله‌های ویدئویی در حال آغاز است و انفجار اطلاعات دیداری به عنوان پیامد عصر ارتباطات و اطلاعات را به طور فراگیر به دنبال دارد. در برخورد با این تحولات، شناخت چالش‌ها، مشکلات، پیامدها و چشم‌اندازهای این شیوه انتشار ضروری و مهم به نظر می‌رسد.

۷. منابع

- آشوری، داریوش (۱۳۹۶). هنر تدوین فیلم. تألیف داریوش عاشوری؛ ویراستار مریم صنعت. تهران: نشر مبلغان.
- آقایوسفی، علیرضا و دیگران (۱۳۸۶). روان‌شناسی عمومی. تهران، انتشارات دانشگاه پیام نور.
- اکرمی‌خواه، محمدجعفر (۱۳۹۹). نکات مهم در تولید محتوای ویدئویی. شیراز: انتشارات منگان.
- پورمحمی‌آبادی، محمدجواد (۱۳۹۸). مفاهیم پایه فناوری اطلاعات. تهران: مرز دانش.
- حبیبی، مریم (۱۳۹۱). تأثیر ویدئو بر آموزش مجازی. دانشگاه گیلان. پایان نامه کارشناسی ارشد
- داوری، علی و رضازاده، آرش (۱۳۹۲). مدل‌سازی معادلات ساختاری با نرم‌افزار PLS. تهران: جهاد دانشگاهی.
- سلطان‌محمدی، افسانه (۱۳۹۴). بررسی عوامل زیرساخت نشر الکترونیکی ایران. پایان نامه کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه علامه طباطبایی.
- شهریاری، حمید (۱۳۸۶). حریم خصوصی و جامعه اطلاعاتی. پژوهش‌های فلسفی کلامی، سال هشتم، شماره سوم و چهارم، ص. ۱۰۱ - ۱۲۵

- عزیزی، فریدون و دیگران (۱۳۸۰). بررسی دیدگاه‌های سردبیران مجلات علوم پزشکی ایران در مورد استانداردهای انتشار تحقیقات پزشکی. پژوهش در پزشکی، ۲۵ (۳)، ۱۶۷ - ۱۷۴.
- علیپور حافظی، مهدی (۱۳۹۴). یکپارچه سازی معنایی در کتابخانه‌های دیجیتالی در ایران: مدل مفهومی پیشنهادی. پردازش و مدیریت اطلاعات، ۳۱ (۲)، ۴۵۵ - ۴۸۱.
- غفاری، لیلا (۱۳۹۶). عناصر فراداده‌ای توصیفی در بازیابی فیلم‌ها در وب‌سایت‌های آرشیوهای ملی. پایان نامه کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی. دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه الزهراء (س).
- مهدی پور، اعظم (۱۳۹۰). بررسی معماری اطلاعات در مجله‌های الکترونیکی علمی - پژوهشی تمام‌متن حوزه علوم انسانی تحت پوشش پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی. دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه بیرجند.
- مهرداد، جعفر و گیلوری، عباس (۱۳۸۳). مجلات الکترونیکی فارسی و ابربرچسب‌ها: بررسی میزان استفاده از ابربرچسب‌ها در طراحی مجلات الکترونیکی فارسی. مطالعات تربیتی و روان‌شناسی، ۲۵ (۲)، ۱۶۵ - ۱۸۷.

References

- Bartlett, B. L., Bennett, D., Power, A., Marsh, K., & Sunderland, N. (2014). *Enhancing Indigenous content in arts curricula through service learning with Indigenous communities*. Griffith University, Final Report 2014. ISBN 978-1-74361-812-7. <https://research-repository.griffith.edu.au/handle/10072/66614>
- content in arts curricula through service learning with Indigenous communities.
- Basil, M. (2011). Use of photography and video in observational research. *Qualitative Market Research*, 14(3), 246-257.
- Brown, I. (2015). *A study of the impact of a technique video on student performance using thin layer chromatography, including development of a novel hand-steadiness test*. Doctoral dissertation, Southern Illinois University at Edwardsville.
- Felsen, P. (2019). *Learning to predict human behavior from video*. Doctoral dissertation, UC Berkeley.
- Körkel, Th., & Hoppenhaus, K. (2016) (eds.). *Web Video Wissenschaft – Ohne Bewegtbild läuft nichts mehr im Netz: Wie Wissenschaftsvideos das Publikum erobern*. Heidelberg: Spektrum der Wissenschaft. In book: *Web Video Wissenschaft Ohne Bewegtbild läuft nichts mehr im Netz*. Wie Wissenschaftsvideos das Publikum erobern. Edition: SciViewsPublisher:

Spektrum der Wissenschaft Editors: Thilo Körkel, Kerstin Hoppenhaus

- Kousha, K., Thelwall, M., & Abdoli, M. (2012). The role of online videos in research communication: A content analysis of YouTube videos cited in academic publications. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 63(9), 1710–1727.
- Meyer Salager, F. (2008). Scientific publishing in developing countries: Challenges for the future. *Journal of English for Academic Purposes*, 7(2), 121-132.
- Patterson, F., Cousans, F., Edwards, H., Rosselli, A., Nicholson, S., & Wright, B. (2017). The predictive validity of a text-based situational judgment test in undergraduate medical and dental school admissions. *Academic Medicine*, 92(9), 1250-1253.
- Pritsker, M., & Blackwell, L.S. (2013). Scholarly video journals to increase productivity in research and education. *Serials Librarian*, 64(1-4), 167-170.
- Pritsker, M. (2015). How video publication of laboratory experiments will solve the reproducibility problem: The journal of visualized experiments. *Information Services & Use*, 35(3), p. 181-184.
- Reiser, R. A. (2001). A history of instructional design and technology: Part I: A history of instructional media. *Educational Technology Research and Development*, 49(1), 53-64.
- Sahu, Y., Pateriya, R. K., & Gupta, R. K. (2013). Cloud server optimization with load balancing and green computing techniques using dynamic compare and balance algorithm. In *2013 5th International Conference and Computational Intelligence and Communication Networks*, p. 527-531.